

**Путівник acquis ЄС (Євродайджест):
огляд актів, прийнятих у червні – серпні 2024 року***

Путівник *acquis* ЄС (Євродайджест) містить оперативну систематизовану інформацію щодо прийнятих актів ЄС, ілюструє тенденції розвитку *acquis* та актуальні питання для держав-членів ЄС.

У першому розділі наведено реферативні огляди актів, опублікованих у червні – серпні 2024 року, що присвячені врегулюванню відносин у сферах:

- охорони довкілля, здоров'я та прав споживачів;
- свободи, безпеки та правосуддя;
- енергетики;
- промислової політики та внутрішнього ринку;
- транспортної політики;
- права заснування та свободи надання послуг.

До другого розділу увійшли акти, прийняті ЄС щодо України протягом зазначеного періоду. Це акти про солідарність з Україною в питаннях забезпечення її територіальної цілісності, суверенітету та незалежності, а також щодо врегулювання окремих аспектів виконання Україною Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

У третьому розділі наведено огляд тенденцій розвитку права ЄС (*acquis* ЄС).

Для ознайомлення з Путівником перейдіть за посиланням:

<https://padlet.com/rservvru/acquis-2024-28elm4b2ernp6clz>

ЗМІСТ

I. Акти права ЄС	4
Законодавчі акти	4
<i>Транспортна політика</i>	4
<i>Енергетика</i>	4
<i>Право заснування та свобода надання послуг</i>	6
<i>Свобода, безпека та правосуддя</i>	8
<i>Промислова політика та внутрішній ринок</i>	11
<i>Охорона довкілля, здоров'я та прав споживачів</i>	12
Незаконодавчі акти	16
<i>Транспортна політика</i>	16
<i>Право заснування та свобода надання послуг</i>	16
<i>Охорона довкілля, здоров'я та прав споживачів</i>	18
<i>Промислова політика та внутрішній ринок</i>	18
<i>Енергетика</i>	19
II. Акти ЄС, прийняті на знак солідарності з Україною	21
Незаконодавчі акти	21
III. Огляд тенденцій розвитку права ЄС	27

І. Акти права ЄС

Законодавчі акти

Транспортна політика

Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2024/1679 від 13 червня 2024 року про керівні принципи Союзу щодо розвитку Транс'європейської транспортної мережі, внесення змін до Регламенту (ЄС) 2021/1153 та Регламенту (ЄС) 913/2010 і скасування Регламенту (ЄС) 1315/2013¹.

Цей Регламент закріплює нові керівні принципи побудови надійної, безперебійної і високоякісної Транс'європейської транспортної мережі (TEN-T), яка забезпечить стійке сполучення по всьому Європейському Союзу без перешкод, вузьких місць або відсутніх ланок до 2050 року. TEN-T сприятиме належному функціонуванню внутрішнього ринку, економічній, соціальній та територіальній згуртованості на всій території ЄС і досягненню цілей Європейського зеленого курсу. TEN-T повинна розвиватися поступово, поетапно, із проміжними дедлайнами у 2030 і 2040 роках.

Додатки до Регламенту містять: карти основної, розширеної та комплексної мережі; переліки транспортних і міських вузлів, які підпадають під дію цього Регламенту; карти трас; карти європейських транспортних коридорів. Крім того, він містить орієнтовні карти для сусідніх країн, а також специфікації щодо вимог до розробки планів сталої міської мобільності.

Цей Регламент набирає чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу».

Енергетика

Регламент (ЄС) 2024/1747 Європейського Парламенту та Ради від 13 червня 2024 року про внесення змін до Регламентів (ЄС) 2019/942 та (ЄС) 2019/943 стосовно вдосконалення структури ринку електроенергії ЄС².

Цей Регламент прийнятий з метою покращення структури інтегрованого ринку електроенергії, зокрема запобігання встановленню необґрунтовано високих цін на електроенергію.

Зміни вносяться до окремих положень Регламенту (ЄС) 2019/942 Європейського Парламенту та Ради від 5 червня 2019 року про заснування

¹ Regulation (EU) 2024/1679 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 on Union guidelines for the development of the trans-European transport network, amending Regulations (EU) 2021/1153 and (EU) No 913/2010 and repealing Regulation (EU) No 1315/2013. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401679

² Regulation (EU) 2024/1747 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 amending Regulations (EU) 2019/942 and (EU) 2019/943 as regards improving the Union's electricity market design. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401747

Європейського агентства зі співробітництва енергетичних регуляторів (далі – Регламент (ЄС) 2019/942)³ та Регламенту (ЄС) 2019/943 Європейського Парламенту та Ради від 5 червня 2019 року про внутрішній ринок електроенергії (далі – Регламент (ЄС) 2019/943)⁴, а саме щодо:

- розширення видів актів, які видаватиме Європейське агентство зі співробітництва енергетичних регуляторів (далі – Агентство) (*стаття 2 Регламенту (ЄС) 2019/942*);

- розширення переліку завдань, які покладаються на Агентство (*статті 5, 6 і 15 Регламенту (ЄС) 2019/942*);

- розширення мети Регламенту (ЄС) 2019/943, зокрема з урахуванням підтримки довгострокових інвестицій у виробництво відновлюваної енергетики та створення основи для вжиття заходів із подолання цінових криз на електроенергію (*стаття 1 Регламенту (ЄС) 2019/943*);

- внесення змін, пов'язаних з управлінням інтегрованими ринками «на добу наперед» та «внутрішньодобовим» (*стаття 7 Регламенту (ЄС) 2019/943*);

- заходів та процедур задля досягнення зниження попиту на електроенергію в години пікового навантаження (*нова стаття 7-а Регламенту (ЄС) 2019/943*);

- регулювання питання застосування спеціальних інвестиційних стимулів для досягнення цілей ЄС у сфері декарбонізації (*Розділ III-а Регламенту (ЄС) 2019/943*).

Цей Регламент набирає чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу», є обов'язковим до виконання в повному обсязі й безпосередньо застосовується в усіх державах-членах.

Директива (ЄС) 2024/1711 Європейського Парламенту та Ради від 13 червня 2024 року про внесення змін до Директив (ЄС) 2018/2001 та (ЄС) 2019/944 про вдосконалення структури ринку електроенергії ЄС⁵.

Ця Директива прийнята з метою покращення структури інтегрованого ринку електроенергії, зокрема запобігання встановленню необґрунтовано високих цін на електроенергію.

Зміни вносяться до окремих положень Директиви (ЄС) 2018/2001 Європейського Парламенту та Ради від 11 грудня 2018 року про заохочення використання альтернативних джерел енергії (далі – Директива (ЄС) 2018/2001)⁶ та

³ Consolidated text: Regulation (EU) 2019/942 of the European Parliament and of the Council of 5 June 2019 establishing a European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02019R0942-20240507>

⁴ Regulation (EU) 2019/943 of the European Parliament and of the Council of 5 June 2019 on the internal market for electricity. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/943/oj>

⁵ Directive (EU) 2024/1711 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 amending Directives (EU) 2018/2001 and (EU) 2019/944 as regards improving the Union's electricity market design. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1711/oj>

⁶ Directive (EU) 2018/2001 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 on the promotion of the use of energy from renewable sources. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02018L2001-20240606>

Директиви (ЄС) 2019/944 Європейського Парламенту та Ради від 5 червня 2019 року про спільні правила внутрішнього ринку електроенергії і внесення змін до Директиви 2012/27/ЄС (далі – Директива (ЄС) 2019/944)⁷, а саме щодо:

– схем підтримки альтернативних джерел енергії (*Директива (ЄС) 2018/2001*);

– гарантій для споживачів вільно вибирати постачальника електроенергії (*Директива (ЄС) 2019/944*);

– запровадження можливості укладання гнучких угод щодо підключення (*Директива (ЄС) 2019/944*);

– вимог для укладення договорів про динамічну ціну електроенергії (*Директива (ЄС) 2019/944*);

– закріплення спільного використання енергії, управління ризиками постачальника, захисту від відключень, доступу до енергії під час кризи цін на електроенергію, постачальника останньої надії тощо (*Директива (ЄС) 2019/944*).

Директива набирає чинності на двадцятий день після її опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу» та адресується державам-членам.

Право заснування та свобода надання послуг

Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2024/1610 від 14 травня 2024 року про внесення змін до Регламенту (ЄС) 2019/1242 про підвищення стандартів викидів CO₂ для нових транспортних засобів великої вантажопідйомності та інтеграції зобов'язань щодо звітності, внесення змін до Регламенту (ЄС) 2018/858 та скасування Регламенту (ЄС) 2018/956⁸.

Цей Регламент передбачає зменшення викидів CO₂ від транспортних засобів великої вантажопідйомності економічно ефективно та відповідно до цілей політики ЄС шляхом: підвищення стандартів викидів CO₂, визначених Регламентом (ЄС) 2019/1242; припинення здійснення моніторингу та подання звітності про викиди CO₂ від важких транспортних засобів у порядку, встановленому Регламентом (ЄС) 2018/956.

Внесення відповідних змін обумовлено положеннями: Європейського зеленого курсу⁹, який встановлює зобов'язання Європейської Комісії щодо вирішення проблем, пов'язаних із кліматом і довкіллям; Європейського

⁷ Directive (EU) 2019/944 of the European Parliament and of the Council of 5 June 2019 on common rules for the internal market for electricity and amending Directive 2012/27/EU. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02019L0944-20220623>

⁸ Regulation (EU) 2024/1610 of the European Parliament and of the Council of 14 May 2024 amending Regulation (EU) 2019/1242 as regards strengthening the CO₂ emission performance standards for new heavy-duty vehicles and integrating reporting obligations, amending Regulation (EU) 2018/858 and repealing Regulation (EU) 2018/956. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=OJ:L_202401610

⁹ The European Green Deal: Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A52019DC0640>

кліматичного закону¹⁰, що закріпив зобов'язання Європейського Союзу досягти цілей кліматичної нейтральності до 2050 року та встановив проміжну ціль принаймні на 55 % чистого скорочення викидів парникових газів до 2030 року; Комюніке з упровадження Європейського зеленого курсу «Готові до 55»¹¹.

Відповідно до положень цього Регламенту, починаючи з 2030 року, виробники мають розгорнути на ринку Союзу значно більше виробництво транспортних засобів великої вантажопідйомності з нульовими викидами. Винятки можуть бути встановлені лише для: сільськогосподарських та лісогосподарських тракторів; транспортних засобів, виготовлених для використання у сфері національної оборони, включаючи збройні сили, та гусеничних транспортних засобів, які не зобов'язані відповідати цільовим показникам скорочення викидів CO₂, встановленим у Регламенті.

Правила, процедури, розрахунки та показники визначення параметрів нормування транспортних засобів великої вантажопідйомності для різних обсягів вантажу та викидів CO₂ визначені в Додатках до цього Регламенту.

Цей Регламент набирає чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу».

Регламент (ЄС) 2024/1623 Європейського Парламенту та Ради від 31 травня 2024 року про внесення змін до Регламенту (ЄС) 575/2013 стосовно вимог до кредитного ризику, ризику коригування кредитної оцінки, операційного ризику, ринкового ризику та мінімального обсягу виробництва¹².

Цей Регламент прийнятий з метою забезпечення єдиного пруденційного регулювання діяльності кредитних установ та передбачає внесення змін до окремих положень Регламенту (ЄС) 575/2013 Європейського Парламенту та Ради від 26 червня 2013 року про пруденційні вимоги до кредитних установ та внесення змін до Регламенту (ЄС) 648/2012.

Регламент переглядає наявну нормативно-правову базу з метою завершення впровадження стандартів, узгоджених на міжнародному рівні, і відомих як доопрацьований «Базель III» або «Базель IV». Переглянуті положення вимагають від банків систематично виявляти, розкривати та управляти ризиками сталого розвитку (ESG-ризиками) у межах їх ризик-менеджменту. Регламент закріплює сильніші інструменти впливу наглядових органів.

Також Регламент передбачає:

¹⁰ Regulation (EU) 2021/1119 of the European Parliament and of the Council of 30 June 2021 establishing the framework for achieving climate neutrality and amending Regulations (EC) No 401/2009 and (EU) 2018/1999 ('European Climate Law'). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>

¹¹ 'Fit for 55': delivering the EU's 2030 Climate Target on the way to climate neutrality: Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:52021DC0550>

¹² Regulation (EU) 2024/1623 of the European Parliament and of the Council of 31 May 2024 amending Regulation (EU) No 575/2013 as regards requirements for credit risk, credit valuation adjustment risk, operational risk, market risk and the output floor. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=OJ:L_202401623

- закріплення низки визначень, які стосуються криптоактивів;
- поширення на інвестиційні холдингові компанії застосування пруденційних вимог на консолідованій основі, якщо інвестиційною компанією є материнська компанія;
- зміни в частині методів пруденційної консолідації та суб'єктів, виключених зі сфери пруденційної консолідації;
- включення нових положень, які передбачають, що терміни «інвестиційна компанія» та «установа» слід розуміти як такі, що включають підприємства, засновані у третіх країнах;
- зміни в компетенції Європейської бізнес асоціації тощо.

Регламент набирає чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу» та застосовуватиметься з 1 січня 2025 року. Водночас низка його положень застосовується з 9 липня 2024 року.

Цей Регламент є обов'язковим до виконання в повному обсязі й безпосередньо застосовується в усіх державах-членах.

Свобода, безпека та правосуддя

Директива (ЄС) 2024/1712 Європейського Парламенту та Ради від 13 червня 2024 року про внесення змін до Директиви 2011/36/ЄС стосовно запобігання та боротьби з торгівлею людьми та захисту її жертв¹³.

Преамбулою Директиви відзначається, що торгівля людьми є серйозним злочином, який часто вчиняється в рамках організованої злочинності, є грубим порушенням основних прав людини та прямо заборонений Хартією основних прав Європейського Союзу (далі – Хартія). Запобігання та боротьба з торгівлею людьми, а також підтримка жертв торгівлі людьми, незалежно від країни їхнього походження, залишається пріоритетом для Союзу та держав-членів.

Ця Директива закріплює всеосяжні рамки для боротьби з торгівлею людьми шляхом встановлення мінімальних правил щодо визначення кримінальних злочинів та санкцій. Вона також містить загальні положення щодо посилення запобігання торгівлі людьми, допомоги, що надається постраждалим, а також їхнього захисту, беручи до уваги гендер, інвалідність та перспективи дітей, а також використовуючи підхід, орієнтований на жертву. Таким чином, держави-члени повинні приділяти належну увагу жертвам, які постраждали від інтерсекційної дискримінації, і пов'язаній із цим підвищеній вразливості шляхом конкретних заходів у разі наявності перехресних форм дискримінації. Особливу увагу слід приділити дискримінації за расовою та етнічною ознакою.

Наголошується, що рівень покарань за торгівлю людьми повинен відображати більш високий рівень осуду за більш шкідливий і довготривалий вплив, який вони мають на жертв. Тому необхідно передбачити як обтяжуючу

¹³ Directive (EU) 2024/1712 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 amending Directive 2011/36/EU on preventing and combating trafficking in human beings and protecting its victims. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=OJ:L_202401712

обставину поширення за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій зображень, відеозаписів або аналогічних матеріалів сексуального характеру за участю потерпілої. Хоча немає зобов'язання збільшувати покарання, держави-члени повинні забезпечити, щоб судді та суди, виносячи вироки правопорушникам, могли враховувати обтяжуючі обставини, викладені в цій Директиві.

Із метою посилення реагування кримінального правосуддя на злочини, пов'язані з торгівлею людьми, вчинені в інтересах юридичних осіб, та стримування вчинення цих правопорушень, режим санкцій проти юридичних осіб має бути уточнений та приведений у відповідність до інших кримінально-правових актів Союзу. Відповідно до Директив 2014/23/ЄС, 2014/24/ЄС та 2014/25/ЄС Європейського Парламенту та Ради судимість за дитячу працю або інші форми торгівлі людьми є підставою для виключення з участі в процедурі закупівлі або процедурі надання концесії.

Директива також передбачає необхідність посилення національної спроможності щодо виявлення та ідентифікування жертв на ранніх стадіях, а також направлення їх до відповідних служб захисту, допомоги та підтримки.

Ця Директива передбачає кримінальну відповідальність за використання послуги, що надається жертвою торгівлі людьми, якщо користувачеві послуги відомо, що особа, яка надає послугу, є жертвою. Поняття «знання» слід тлумачити відповідно до національного законодавства. У кожному випадку при оцінці того, чи знав користувач, що особа стала жертвою торгівлі людьми, і без шкоди для судової незалежності, слід враховувати конкретні обставини справи. Висновок про знання можна вивести з об'єктивних, фактичних обставин.

Із метою підтримки своєї національної політики держави-члени повинні також розробити Національні плани дій щодо протидії торгівлі людьми.

Оскільки цілі цієї Директиви – а саме, запобігання торгівлі людьми та захист жертв цього злочину, – не можуть бути достатньою мірою досягнуті державами-членами і скоріше можуть, з огляду на масштаб та наслідки дій, бути краще досягнуті на рівні Союзу, Союз може ухвалити заходи відповідно до принципу субсидіарності, викладеного у статті 5 Договору про Європейський Союз. Відповідно до принципу пропорційності, викладеного в цій статті, ця Директива не виходить за межі того, що є необхідним для досягнення цих цілей.

Ця Директива набирає чинності на двадцятий день після її опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу» і адресована державам-членам відповідно до Договорів.

Регламент (ЄС) 2024/1620 Європейського Парламенту та Ради від 31 травня 2024 року про створення органу з питань боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму та внесення змін до Регламентів (ЄС) 1093/2010, (ЄС) 1094/2010 та (ЄС) 1095/2010¹⁴.

¹⁴ Regulation (EU) 2024/1620 of the European Parliament and of the Council of 31 May 2024 establishing the Authority for Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism and amending Regulations (EU) No 1093/2010, (EU)

Цей Регламент передбачає створення органу з питань боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму (далі – Орган) та закріплює:

- завдання та повноваження Органу;
- положення щодо розробки методології нагляду у сфері боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму;
- створення централізованої бази даних у цій сфері;
- положення щодо адміністративних заходів та фінансових санкцій, які Орган може застосовувати за окремі порушення, а також порядок їх застосування;
- положення щодо врегулювання розбіжностей між органами фінансового нагляду в транскордонних випадках;
- положення щодо нагляду за нефінансовим сектором.

Крім того, Регламент закріплює адміністративно-управлінську структуру Органу (Генеральна рада, Виконавча рада, Голова Органу, Виконавчий директор та Адміністративна рада з нагляду), її функції та завдання.

Регламент набирає чинності на сьомий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу» та застосовуватиметься з 1 липня 2025 року. Водночас окремі його статті будуть застосовуватися з 26 червня 2024 року та 31 грудня 2025 року.

Цей Регламент є обов'язковим до виконання в повному обсязі й безпосередньо застосовується в усіх державах-членах.

Регламент (ЄС) 2024/1717 Європейського Парламенту та Ради від 13 червня 2024 року про внесення змін до Регламенту (ЄС) 2016/399 про Кодекс ЄС щодо правил, які регулюють переміщення осіб через кордони¹⁵.

Цей Регламент прийнято з метою оновлення Шенгенського кодексу про кордони (Регламент (ЄС) 2016/399 Європейського Парламенту та Ради від 9 березня 2016 року про Кодекс Союзу щодо правил, які регулюють переміщення осіб через кордони (Шенгенський кодекс про кордони))¹⁶. Загалом прийняті зміни мають на меті зробити Шенгенську зону більш стійкою до теперішніх і майбутніх криз на зовнішніх кордонах ЄС.

Положення цього Регламенту передбачають:

- можливість запроваджувати узгоджені тимчасові обмеження подорожей на зовнішньому кордоні ЄС (за рішенням Ради ЄС);
- можливість для держав-членів обмежити кількість пунктів перетину кордону або скоротити години їх роботи, а також посилити заходи прикордонного нагляду;

No 1094/2010 and (EU) No 1095/2010Text with EEA relevance. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=OJ:L_202401620

¹⁵ Regulation (EU) 2024/1717 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 amending Regulation (EU) 2016/399 on a Union Code on the rules governing the movement of persons across borders. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=OJ:L_202401717

¹⁶ Consolidated text: Regulation (EU) 2016/399 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on a Union Code on the rules governing the movement of persons across borders (Schengen Borders Code) (codification). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02016R0399-20170407>

- нову процедуру передачі громадян третіх держав, яка дозволить державі-члену передавати громадян таких держав, затриманих у прикордонній зоні, які незаконно перебувають на її території, державі-члену, з якої вони безпосередньо прибули.

Цей Регламент набирає чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу», є обов'язковим до виконання в повному обсязі й безпосередньо застосовується в усіх державах-членах.

Промислова політика та внутрішній ринок

Регламент (ЄС) 2024/1735 Європейського Парламенту та Ради від 13 червня 2024 року про встановлення рамок заходів для зміцнення європейської екосистеми виробництва «net-zero» технологій та внесення змін до Регламенту (ЄС) 2018/1724¹⁷.

Цей Регламент прийнято з метою покращення функціонування внутрішнього ринку шляхом встановлення рамок для забезпечення доступу Союзу до безпечного та сталого постачання «net zero» технологій¹⁸, у тому числі шляхом збільшення виробничих потужностей таких технологій та їх ланцюгів постачання для забезпечення їх стійкості, одночасно сприяючи досягненню кліматичних цілей Союзу та мети кліматичної нейтральності, з метою декарбонізації економіки та суспільства ЄС.

Регламент передбачає заходи, спрямовані на:

- зниження ризику перебоїв у постачанні, пов'язаних із технологіями «net zero», які можуть призвести до спотворення конкуренції та фрагментації внутрішнього ринку;
- створення спільного ринку для послуг зі зберігання CO₂;
- заохочення попиту на стійкі та життєздатні технології «net zero» за допомогою процедур публічних закупівель, аукціонів та інших форм державного втручання;
- підтримку інновацій, зокрема шляхом координації науково-дослідницької та інноваційної діяльності через Керівну групу Стратегічного плану розвитку енергетичних технологій.

Крім того, Регламент містить, зокрема: перелік «net-zero» технологій; положення, які передбачають спрощення адміністративних процесів і процедур надання дозволів; критерії та процедури відбору стратегічних «net-zero» проєктів; процедури моніторингу реалізації закріплених у ньому положень.

Цей Регламент набирає чинності на наступний день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу» та застосовується з 29 червня

¹⁷ Regulation (EU) 2024/1735 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 on establishing a framework of measures for strengthening Europe's net-zero technology manufacturing ecosystem and amending Regulation (EU) 2018/1724. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=OJ:L_202401735

¹⁸ Технологія «net zero» означає, що будь-які викиди врівноважуються поглинанням еквівалентної величини CO₂ з атмосфери.

2024 року, за винятком окремих положень, які застосовуються з 30 грудня 2025 року.

Регламент є обов'язковим до виконання в повному обсязі й безпосередньо застосовується в усіх державах-членах.

Охорона довкілля, здоров'я та прав споживачів

Директива (ЄС) 2024/1760 Європейського Парламенту та Ради від 13 червня 2024 року про комплексну перевірку корпоративної стійкості та внесення змін до Директиви (ЄС) 2019/1937 і Регламенту (ЄС) 2023/2859¹⁹.

Ця Директива прийнята з метою ефективнішого використання потенціалу єдиного ринку для сприяння переходу до сталої економіки та розвитку шляхом запобігання і пом'якшення фактичного або потенційного негативного впливу діяльності компаній на права людини й довкілля.

Директива встановлює правила щодо:

- зобов'язань компаній стосовно фактично та потенційно негативного впливу на права людини та довкілля у зв'язку з їх діяльністю, діяльністю їх дочірніх підприємств та діяльністю їх ділових партнерів у ланцюгах діяльності таких компаній;

- відповідальності за порушення зазначених зобов'язань;

- зобов'язання компаній прийняти та ввести в дію план переходу до пом'якшення наслідків зміни клімату, який має на меті забезпечити сумісність бізнес-моделі та стратегії компанії з переходом до сталої економіки та обмеженням глобального потепління.

Крім того, Директива містить положення щодо:

- умов (критеріїв), яким мають відповідати компанії, щоб підпадати під дію Директиви;

- виявлення та оцінки фактичних і потенційних негативних впливів діяльності компаній;

- запобігання можливим несприятливим впливам та припинення фактичного негативного впливу;

- механізму сповіщення та процедури розгляду скарг на діяльність компаній;

- повноважень контролюючих органів і штрафних санкцій.

Ця Директива набирає чинності на двадцятий день після її опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу» та адресована державам-членам.

Регламент (ЄС) 2024/1860 Європейського Парламенту та Ради від 13 червня 2024 року про внесення змін до Регламентів (ЄС) 2017/745 та (ЄС) 2017/746 про поступове впровадження Eudamed, обов'язку інформування у разі

¹⁹ Directive (EU) 2024/1760 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 on corporate sustainability due diligence and amending Directive (EU) 2019/1937 and Regulation (EU) 2023/2859. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401760

переривання або припинення постачання та перехідних положень для певних медичних виробів для діагностики *in vitro*²⁰.

Цей Регламент прийнятий у зв'язку з винятковими обставинами, які виникли як наслідок неминучого ризику дефіциту медичних виробів для діагностики *in vitro*²¹, та пов'язаним із цим ризиком виникнення кризи у сфері охорони здоров'я, а також у зв'язку зі значною затримкою розробки електронної системи клінічних досліджень та досліджень із вивчення ефективності Eudamed (далі – система Eudamed).

У зв'язку з цим інституціями ЄС внесено зміни до окремих положень Регламенту (ЄС) 2017/745 Європейського Парламенту та Ради від 5 квітня 2017 року про медичні вироби, що вносить зміни до Директиви 2001/83/ЄС, Регламенту (ЄС) 178/2002 та Регламенту (ЄС) 1223/2009 і скасовує Директиви Ради 90/385/ЄЕС та 93/42/ЄЕС (далі – Регламент (ЄС) 2017/745)²² та Регламенту (ЄС) 2017/746 Європейського Парламенту та Ради від 5 квітня 2017 року про медичні вироби для діагностики *in vitro* та скасування Директиви 98/79/ЄС і Рішення Комісії 2010/227/ЄС (далі – Регламент (ЄС) 2017/746)²³.

Регламент передбачає зміни в частині:

- встановлення зобов'язань у разі перебоїв або припинення постачання певних виробів (*стаття 10-а Регламенту (ЄС) 2017/745*);
- функціональних можливостей системи Eudamed (*стаття 34 Регламенту (ЄС) 2017/745*);
- процедури узгодженої оцінки клінічних досліджень (*стаття 78 Регламенту (ЄС) 2017/745*);
- перехідних положень низки актів права ЄС та набрання чинності Регламенту (ЄС) 2017/745 (*статті 120 і 123 Регламенту (ЄС) 2017/745*);
- скоординованої процедури оцінювання досліджень ефективності (*стаття 74 Регламенту (ЄС) 2017/746*);
- перехідних положень низки актів права ЄС та набрання чинності Регламентом (ЄС) 2017/746 (*статті 110 і 113 Регламенту (ЄС) 2017/746*).

Регламент набирає чинності в день його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу». Водночас окремі його положення застосовуватимуться з 10 січня 2025 року.

²⁰ Regulation (EU) 2024/1860 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 amending Regulations (EU) 2017/745 and (EU) 2017/746 as regards a gradual roll-out of Eudamed, the obligation to inform in case of interruption or discontinuation of supply, and transitional provisions for certain *in vitro* diagnostic medical devices. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401860

²¹ *in vitro* — це техніка виконання експерименту чи інших маніпуляцій у пробірці, або, більш загально, у контрольованому середовищі поза живим організмом.

²² Regulation (EU) 2017/745 of the European Parliament and of the Council of 5 April 2017 on medical devices, amending Directive 2001/83/EC, Regulation (EC) No 178/2002 and Regulation (EC) No 1223/2009 and repealing Council Directives 90/385/EEC and 93/42/EEC. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32017R0745>

²³ Regulation (EU) 2017/746 of the European Parliament and of the Council of 5 April 2017 on *in vitro* diagnostic medical devices and repealing Directive 98/79/EC and Commission Decision 2010/227/EU. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2017/746/oj>

Цей Регламент є обов'язковим до виконання в повному обсязі й безпосередньо застосовується в усіх державах-членах.

Регламент (ЄС) 2024/1787 Європейського Парламенту та Ради від 13 червня 2024 року про скорочення викидів метану в енергетичному секторі та внесення змін до Регламенту (ЄС) 2019/942²⁴.

Цей Регламент прийнятий з метою встановлення правил для точного вимірювання, кількісної оцінки, моніторингу, звітності та перевірки, а також для скорочення викидів метану в енергетичному секторі ЄС. Регламент також встановлює правила щодо інструментів, які забезпечують прозорість стосовно викидів метану.

Цей Регламент застосовується до:

- розвідки та видобутку нафти і вкопного газу, а також збору та переробки вкопного газу;
- недіючих свердловин, тимчасово заглушених свердловин, постійно заглушених та ліквідованих свердловин;
- транспортування та розподілу природного газу, за винятком систем обліку в точках кінцевого споживання і частин ліній обслуговування між розподільчою мережею та системою обліку, що знаходяться у власності кінцевих споживачів, а також підземного зберігання;
- діючих підземних вугільних шахт та відкритих вугільних шахт, закритих підземних вугільних шахт і покинутих підземних вугільних шахт.

Також Регламент: 1) регулює питання діяльності компетентних органів, відповідальних за моніторинг і забезпечення виконання цього Регламенту й проведення перевірок; 2) встановлює вимоги до моніторингу та звітності; 3) містить положення щодо викидів метану.

Цей Регламент набирає чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу», є обов'язковим до виконання в повному обсязі й безпосередньо застосовується в усіх державах-членах.

Директива (ЄС) 2024/1785 Європейського Парламенту та Ради від 24 квітня 2024 року про внесення змін до Директиви 2010/75/ЄС Європейського Парламенту та Ради про промислові викиди (комплексне запобігання та контроль забруднення) та Директиви Ради 1999/31/ЄС про захоронення відходів²⁵.

Ця Директива прийнята з метою внесення суттєвих змін до комплексних заходів із запобігання та контролю забруднення та захоронення відходів.

²⁴ Regulation (EU) 2024/1787 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 on the reduction of methane emissions in the energy sector and amending Regulation (EU) 2019/942. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401787

²⁵ Directive (EU) 2024/1785 of the European Parliament and of the Council of 24 April 2024 amending Directive 2010/75/EU of the European Parliament and of the Council on industrial emissions (integrated pollution prevention and control) and Council Directive 1999/31/EC on the landfill of waste. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401785

Так, Директива передбачає зміни в частині:

- розробки системи електронного дозволу на установки (наприклад, установки для спалювання відходів) та запровадження процедури електронного дозволу (*стаття 5 Директиви 2010/75/ЄС*);
- заходів, які необхідно вживати у випадку настання певних подій чи аварій (*стаття 7 Директиви 2010/75/ЄС*);
- заходів, які необхідно вживати у випадку невідповідності умов надання дозволу (*стаття 8 Директиви 2010/75/ЄС*);
- заходів дотримання дозвільних умов та системи екологічного менеджменту (*статті 14 і 14-а Директиви 2010/75/ЄС*);
- граничних значень викидів, граничних значень екологічної ефективності, еквівалентності параметрів та технічних заходів, а також оцінки відповідності (*статті 14 і 14-а Директиви 2010/75/ЄС*);
- штрафних санкцій за вчинені порушення в цій сфері (*стаття 79 Директиви 2010/75/ЄС*).

Ця Директива набирає чинності на двадцятий день після її опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу» та адресована державам-членам.

Незаконодавчі акти

Транспортна політика

Імплементативне Рішення Комісії (ЄС) 2024/1688 від 12 червня 2024 року про встановлення загальноєвропейських цілей ефективності для мережі організації повітряного руху на четвертий базовий період з 1 січня 2025 року до 31 грудня 2029 року²⁶.

Європейська Комісія, беручи до уваги ДФЄС, Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 549/2004 від 10 березня 2004 року про встановлення рамок для створення «Єдиного європейського неба» (рамковий Регламент)²⁷, визначає загальноєвропейські цілі ефективності для мережі організації повітряного руху на четвертий базовий період, що охоплює п'ять календарних років з 2025 по 2029 роки. Комісією запроваджуються цільові показники ефективності для всього Союзу в ключових сферах ефективності, таких як безпека, довкілля, спроможність і економічна ефективність, відповідно до Імплементативного Регламенту Комісії (ЄС) 2019/317²⁸. Рішенням Комісії також передбачено випадки, коли держави-члени можуть вимагати перегляду однієї або кількох цілей ефективності, що містяться в планах ефективності, відповідно до частини першої статті 18 Імплементативного Регламенту (ЄС) 2019/317. Також для держав-членів запроваджено шість груп порівняння провайдерів аеронавігаційного обслуговування для оцінювання цільових показників ефективності постачальників послуг аеронавігаційного обслуговування.

Це Рішення набирає чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу».

Право заснування та свобода надання послуг

Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2024/1772 від 13 березня 2024 року, що доповнює Регламент (ЄС) 2022/2554 Європейського Парламенту та Ради про нормативно-технічні стандарти, які визначають критерії класифікації інцидентів та кіберзагроз, пов'язаних з ІКТ, встановлюють пороги суттєвості та деталізацію повідомлень про серйозні інциденти²⁹.

²⁶ Commission Implementing Decision (EU) 2024/1688 of 12 June 2024 setting Union-wide performance targets for the air traffic management network for the fourth reference period from 1 January 2025 to 31 December 2029. Official Journal of the European Union. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=OJ:L_202401688

²⁷ Regulation (EC) No 549/2004 of the European Parliament and of the Council of 10 March 2004 laying down the framework for the creation of the single European sky (the framework Regulation). Official Journal of the European Union. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2004/549/oj>

²⁸ Commission Implementing Regulation (EU) 2019/317 of 11 February 2019 laying down a performance and charging scheme in the single European sky and repealing Implementing Regulations (EU) No 390/2013 and (EU) No 391/2013. Official Journal of the European Union. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2019/317/oj

²⁹ Commission Delegated Regulation (EU) 2024/1772 of 13 March 2024 supplementing Regulation (EU) 2022/2554 of the European Parliament and of the Council with regard to regulatory technical standards specifying the criteria for the

У Делегованому Регламенті описані основні умови та встановлені критерії для визначення ситуації, в якій через збій інформаційно-комп'ютерних технологій (ІКТ) відбулося перешкоджання нормальному функціонуванню фінансових установ та проведенню фінансових операцій внаслідок зовнішнього втручання.

Делегованим Регламентом визначається: хто є постраждалими сторонами від кібератак; критерії репутаційного впливу внаслідок подібної атаки; порядок визначення тривалості і часу простою роботи фінансової установи; географічне поширення на території, які постраждали від інциденту; види прямих і непрямих витрат і збитків, які понесли фінансові установи в результаті інциденту, тощо. Також визначається роль державних органів у розслідуванні та усуненні наслідків подібних кіберзагроз.

Цей Регламент набирає чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу». Цей Регламент є обов'язковим у повному обсязі й безпосередньо застосовується в усіх державах-членах.

Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2024/1773 від 13 березня 2024 року, що доповнює Регламент (ЄС) 2022/2554 Європейського Парламенту та Ради стосовно регуляторних технічних стандартів, які визначають детальний зміст політики щодо договірних відносин про використання послуг ІКТ, що підтримують критичні або важливі функції, які надаються сторонніми постачальниками послуг ІКТ³⁰.

Делегований Регламент описує вимоги до загальної політики Союзу щодо використання послуг інформаційно-комп'ютерних технологій (ІКТ), що підтримують критичні або важливі функції, які надаються сторонніми постачальниками послуг (далі – «політика»).

Політика повинна враховувати розмір та профіль ризику фінансових установ, а також характер, масштаб і елементи підвищеної або пониженої складності надання послуг, проведення операцій тощо. Політика повинна чітко визначати внутрішні обов'язки щодо затвердження, управління, контролю та документування відповідних договірних відносин і повинна гарантувати, що фінансова установа забезпечує ефективний нагляд за виконанням відповідних договірних відносин, включаючи ІКТ-послуги, що надаються відповідно до цих домовленостей.

Політика також повинна передбачати проведення оцінки ризиків на рівні фінансової установи, а також встановлення належного і пропорційного процесу відбору сторонніх постачальників послуг ІКТ перед укладенням договору.

classification of ICT-related incidents and cyber threats, setting out materiality thresholds and specifying the details of reports of major incidents. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=OJ:L_202401772

³⁰ Commission Delegated Regulation (EU) 2024/1773 of 13 March 2024 supplementing Regulation (EU) 2022/2554 of the European Parliament and of the Council with regard to regulatory technical standards specifying the detailed content of the policy regarding contractual arrangements on the use of ICT services supporting critical or important functions provided by ICT third-party service providers. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401773

Цей Регламент набирає чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному журналі Європейського Союзу». Цей Регламент є обов'язковим у повному обсязі та безпосередньо застосовується в усіх державах-членах.

Охорона довкілля, здоров'я та прав споживачів

Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) 2024/1740 від 21 червня 2024 року, що встановлює правила застосування Регламенту (ЄС) 2023/988 Європейського Парламенту та Ради щодо способів інформування споживачами та іншими зацікавленими сторонами Комісії про продукцію, яка може становити ризик для здоров'я та безпеки споживачів, а також щодо передачі такої інформації відповідним національним органам³¹.

Імплементативний Регламент передбачає створення інтернет-порталу «Safety Gate», який дозволяє споживачам та іншим зацікавленим сторонам інформувати Комісію щодо товарів і продуктів, які можуть становити ризик для здоров'я та безпеки споживачів. Інформація, подана споживачами, ретельно перевіряється на достовірність і автоматизовано фільтрується. Після оброблення цієї інформації Комісія передає її відповідній державі-члену для подальшого вирішення питання. Персональні дані, надані споживачем та іншою зацікавленою стороною, зберігаються у базі даних інтернет-порталу «Safety Gate» і в національних системах до тих пір, поки це необхідно для забезпечення розгляду інциденту.

Цей Регламент набирає чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу». Він застосовується з 13 грудня 2024 року. Цей Регламент є обов'язковим у повному обсязі й безпосередньо застосовується в державах-членах відповідно до Договорів.

Промислова політика та внутрішній ринок

Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2024/1701 від 11 березня 2024 року про внесення змін до Регламенту (ЄС) 1234/2008 про розгляд змін до умов надання ліцензій на продаж лікарських засобів для людини³².

Делегований Регламент спростовує та оптимізує існуючу законодавчу базу з надання ліцензій на продаж лікарських засобів, забезпечує уніфіковані стандарти якості, ефективності та безпеки лікарських засобів із метою підвищення ефективності та зменшення адміністративного тягаря для фармацевтичної промисловості й кращого використання ресурсів.

³¹ Commission Implementing Regulation (EU) 2024/1740 of 21 June 2024 laying down the rules for the application of Regulation (EU) 2023/988 of the European Parliament and of the Council as regards the modalities for consumers and other interested parties to inform the Commission of products that might present a risk to the health and safety of consumers and for the transmission of such information to the national authorities concerned. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=OJ:L_202401740

³² Commission Delegated Regulation (EU) 2024/1701 of 11 March 2024 amending Regulation (EC) No 1234/2008 as regards the examination of variations to the terms of marketing authorisations for medicinal products for human use. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=OJ:L_202401701

Цей Регламент набирає чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу». Він застосовується з 1 січня 2025 року. Цей Регламент є обов'язковим у повному обсязі й безпосередньо застосовується в усіх державах-членах.

Регламент Ради (ЄС) 2024/1732 від 17 червня 2024 року про внесення змін до Регламенту (ЄС) 2021/1173 про ініціативу EuroHPC для стартапів з метою зміцнення європейського лідерства в галузі надійного штучного інтелекту³³.

Регламент покликаний додати нову ціль функціонування Європейського спільного підприємства з високопродуктивних обчислень (*англ.* – European High Performance Computing Joint Undertaking) (далі – Спільне підприємство) щодо внеску суперкомп'ютерів у ініціативу ЄС щодо штучного інтелекту (далі – ШІ).

Цим актом дозволяється Спільному підприємству здійснювати діяльність у сферах придбання та експлуатації оптимізованих для ШІ суперкомп'ютерів або частин суперкомп'ютерів задля запровадження машинного навчання і навчання моделей ШІ загального призначення. Регламент дозволяє створювати новий режим доступу до стартапів, досліджень та інновацій, а також розробляти спеціальні програми ШІ, які оптимізовані для роботи на суперкомп'ютерах Спільного підприємства.

Цей Регламент набирає чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу». Цей Регламент є обов'язковим у повному обсязі й безпосередньо застосовується в усіх державах-членах.

Енергетика

Рекомендація Комісії (ЄС) 2024/2143 від 29 липня 2024 року, яка встановлює вказівки щодо тлумачення статті 3 Директиви (ЄС) 2023/1791 Європейського Парламенту та Ради про перший принцип енергоефективності³⁴.

У Рекомендації зазначено, що стаття 3 Директиви (ЄС) 2023/1791 вимагає від держав-членів забезпечити оцінку рішень з енергоефективності у плануванні, політиці та основних інвестиційних рішеннях як в енергетичному, так і в неенергетичному секторах. Стаття також вимагає створення механізмів моніторингу, просування методологій оцінки витрат і вигод та усунення бар'єрів на шляху реалізації принципу «Енергоефективність насамперед» (EE1st). Рішення з енергоефективності повинні виходити за рамки економії енергії в кінцевому споживанні, охоплюючи також ресурси на стороні попиту (реагування на попит,

³³ Council Regulation (EU) 2024/1732 of 17 June 2024 amending Regulation (EU) 2021/1173 as regards a EuroHPC initiative for start-ups in order to boost European leadership in trustworthy artificial intelligence. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=OJ:L_202401732

³⁴ Commission Recommendation (EU) 2024/2143 of 29 July 2024 setting out guidelines for the interpretation of Article 3 of Directive (EU) 2023/1791 of the European Parliament and of the Council as regards the energy efficiency first principle. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202402143

зберігання енергії, інтелектуальні рішення) та ефективно перетворення, передачу і розподіл енергії. Очікується, що держави-члени, транспонуючи Директиву (ЄС) 2023/1791, включать принцип EE1st у свої процеси прийняття рішень і видачі дозволів та застосовуватимуть його у всіх відповідних майбутніх рішеннях щодо планування, політики та великих інвестицій.

У Рекомендаціях наголошено, що під час транспонування статті 3 Директиви (ЄС) 2023/1791 у своє національне законодавство держави-члени повинні дотримуватися вказівок, які містяться в Додатку.

II. Акти ЄС, прийняті на знак солідарності з Україною

Незаконодавчі акти

Регламент Ради (ЄС) 2024/1745 від 24 червня 2024 року про внесення змін до Регламенту (ЄС) 833/2014 щодо обмежувальних заходів у зв'язку з діями Росії, що дестабілізують ситуацію в Україні³⁵.

Цей Регламент вносить зміни до Регламенту (ЄС) 833/2014, забороняючи юридичним особам, що на 25 % і більше належать російським громадянам чи організаціям, реєстрацію і діяльність у сфері автотранспортних перевезень на території Союзу з 26 липня 2024 року. Також забороняється авіаційним суднам, які контролюються російськими особами, здійснювати польоти над територією Союзу, а суднам під російським прапором – доступ до портів і шлюзів Союзу, крім випадків виходу з нього. Регламент встановлює обмеження на перевантаження російського зрідженого газу, забороняє купівлю культурних цінностей, що могли бути вивезені з України незаконно, та забороняє реєстрацію інтелектуальної власності російськими особами в ЄС, а також підключення до фінансових систем Центрального банку Росії.

Цей Регламент набирає чинності на наступний день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу». Цей Регламент є обов'язковим у повному обсязі й безпосередньо застосовується в усіх державах-членах.

Рішення Ради (CFSP) 2024/1738 від 24 червня 2024 року про внесення змін до Рішення 2014/145/CFSP щодо обмежувальних заходів щодо дій, які підривають або загрожують територіальній цілісності, суверенітету та незалежності України³⁶.

69 фізичних і 47 юридичних осіб, відповідальних за дії, що підривають або загрожують територіальній цілісності, суверенітету та незалежності України, додані до переліку фізичних і юридичних осіб, на яких поширюються обмежувальні заходи (далі – Перелік), що наведений у Додатку до Рішення 2014/145/CFSP.

Додаток до Рішення 2014/145/CFSP змінено згідно з Додатком до цього Рішення. Запроваджено винятки, які дозволяють розблокувати заморожені кошти за участю:

1) банків-посередників, які включені до Переліку, за умови, що перекази коштів здійснюються між фізичними або юридичними особами, організаціями чи

³⁵ Council Regulation (EU) 2024/1745 of 24 June 2024 amending Regulation (EU) № 833/2014 concerning restrictive measures in view of Russia's actions destabilising the situation in Ukraine. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401745

³⁶ Council Decision (CFSP) 2024/1738 of 24 June 2024 amending Decision 2014/145/CFSP concerning restrictive measures in respect of actions undermining or threatening the territorial integrity, sovereignty and independence of Ukraine. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401738

органами, які не включені до Переліку, із використанням рахунків у кредитних установах, що не передбачені Переліком;

2) банків-емітентів, які включені до Переліку, за умови, що перекази коштів здійснюються між фізичними або юридичними особами, організаціями чи органами, які не включені до Переліку. Бенефіціарами такого переказу можуть бути лише громадяни держави-члена Європейської економічної зони або Швейцарії, або фізичні особи, які мають дозвіл на тимчасове чи постійне проживання в державі-члені Європейської економічної зони або Швейцарії.

Зазначені винятки не застосовуються до заморожених коштів або економічних ресурсів, що зберігаються центральними депозитаріями цінних паперів у розумінні Регламенту (ЄС) 909/2014.

Також встановлено, що документи, спрямовані на забезпечення виконання заходів, викладених у Рішенні 2014/145/CFSP, або запобігання порушенню чи обходу таких заходів, є предметом професійної таємниці і користуються захистом, передбаченим правилами, що застосовуються до установ Союзу.

Це Рішення набирає чинності з дати його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу».

Рішення Ради (CFSP) 2024/1744 від 24 червня 2024 року про внесення змін до Рішення 2014/512/CFSP щодо обмежувальних заходів у зв'язку з діями Росії, що дестабілізують ситуацію в Україні³⁷.

Це Рішення вносить зміни до Рішення 2014/512/CFSP, встановлюючи додаткові обмеження на російський сектор зрідженого природного газу та фінансові системи.

Запроваджено заборону на перевантаження російського газу на території Союзу, за винятком випадків, коли газ спрямовується для енергопостачання держави-члена. Також заборонено підключення до Системи передачі фінансових повідомлень Центрального банку Росії юридичним особам із Союзу. В авіаційному секторі заборонено польоти над територією Союзу для повітряних суден, що контролюються російськими організаціями, а в автомобільному секторі – діяльність автотранспортних підприємств, частка яких належить російським особам. Морські санкції забороняють доступ суднам під російським прапором до портів Союзу, крім випадків виходу з нього. Крім того, забороняється купівля і ввезення культурних цінностей з України, якщо є підозри щодо їх незаконного вивезення, та реєстрація інтелектуальної власності російськими особами в ЄС.

Це Рішення набирає чинності на наступний день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу».

³⁷ Council Decision (CFSP) 2024/1744 of 24 June 2024 amending Decision 2014/512/CFSP concerning restrictive measures in view of Russia's actions destabilising the situation in Ukraine. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401744

Рішення Ради (CFSP) 2024/1864 від 29 червня 2024 року про внесення змін до Рішення 2012/642/CFSP щодо обмежувальних заходів з огляду на ситуацію в Білорусі та участь Білорусі в російській агресії проти України³⁸.

Це Рішення вносить зміни до Рішення 2012/642/CFSP, запроваджуючи нові санкції проти Білорусі через її роль у війні Росії проти України. Передбачено заборону на транзит через Білорусь товарів подвійного призначення, морської навігації, мінеральних продуктів, сирової нафти та золота. Заборонено продаж і постачання технологій для нафтопереробки та зрідження газу в Білорусь. Обмеження також поширюються на енергетичний, авіаційний і космічний сектори, забороняючи нові інвестиції в білоруські компанії в цих сферах і транзит відповідних технологій. Установлені нові критерії для замороження активів осіб і організацій, що порушують санкції, і визначено перелік країн, до яких не застосовуються ці санкції. Додатком до цього Рішення встановлено перелік країн, на які не поширюється дія статті 5d Рішення 2012/642/CFSP: Норвегія, Швейцарія, Сполучені Штати Америки, Японія, Сполучене Королівство Великої Британії і Північної Ірландії, Південна Корея, Австралія, Канада, Нова Зеландія, Ліхтенштайн та Ісландія.

Це Рішення набирає чинності на наступний день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу».

Рішення Ради (ЄС) 2024/1876 від 20 червня 2024 року про підписання від імені Європейського Союзу та тимчасове застосування Угоди між Європейським Союзом та Україною про внесення змін до Угоди між Європейським Союзом та Україною про вантажні перевезення автомобільним транспортом від 29 червня 2022 року³⁹.

Рада Європейського Союзу, беручи до уваги ДФЄС, пропозицію Європейської Комісії, з метою підтримки українського суспільства та економіки, вирішила надати дозвіл операторам перевезень автомобільним транспортом Європейського Союзу та України здійснювати вантажні перевезення до та через територію України до Європейського Союзу та у зворотному напрямку, таким чином також підтримуючи Шляхи солідарності ЄС – Україна для України. Рішення реалізується шляхом підписання Угоди між Європейським Союзом та Україною про внесення змін до Угоди між Європейським Союзом та Україною про вантажні перевезення автомобільним транспортом від 29 червня 2022 року⁴⁰. Зміни до Угоди повинні включати продовження її дії до 30 червня 2025 року з можливістю

³⁸ Council Decision (CFSP) 2024/1864 of 29 June 2024 amending Decision 2012/642/CFSP concerning restrictive measures in view of the situation in Belarus and the involvement of Belarus in the Russian aggression against Ukraine. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401864

³⁹ Council Decision (EU) 2024/1876 of 20 June 2024 on the signing, on behalf of the Union, and provisional application of the Agreement between the European Union and Ukraine amending the Agreement between the European Union and Ukraine on the carriage of freight by road of 29 June 2022. An official website of the European Union. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401876

⁴⁰ Угода між Україною та Європейським Союзом про вантажні перевезення автомобільним транспортом від 29.06.2022. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/984_001-22#Text

автоматичного поновлення на один період у шість місяців. Для практичної реалізації Угоди повинна бути утворена Спеціальна робоча група під керівництвом Спільного комітету, що має такий склад: від сторони Європейського Союзу – один представник Комісії, від кожної держави-члена, що межує з Україною (Угорщина, Польща, Румунія та Словаччина), – по одному представнику, і три представники інших держав-членів.

Це Рішення Ради (ЄС) набирає чинності з дня його прийняття.

Імплементативне Рішення Ради (ЄС) 2024/2149 від 6 серпня 2024 року про встановлення рівня виконання умов для виплати першого траншу безповоротної фінансової підтримки та кредитної підтримки в рамках Ukraine Facility⁴¹.

Відповідно до статті 26(4) Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2024/792 від 29 лютого 2024 року про Ukraine Facility (далі – Регламент)⁴² Європейська Комісія детально проаналізувала поданий Україною платіжний запит та зробила позитивну оцінку щодо задовільного виконання дев'яти якісних та кількісних індикаторів для виплати першого траншу в рамках Ukraine Facility.

На підставі наведеного Рада ЄС своїм рішенням схвалила виплату Україні першого траншу в розмірі 4 365 691 244 євро.

Це Рішення набирає чинності в день його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу».

Регламент Комісії (ЄС) 2024/2166 від 20 серпня 2024 року про запровадження та управління тарифними квотами на мед, що впливають з Регламенту (ЄС) 2024/1392 Європейського Парламенту та Ради про тимчасові заходи з лібералізації торгівлі, що доповнюють торговельні поступки, які застосовуються до українських товарів відповідно до Угоди про асоціацію між ЄС та Україною⁴³.

Цим Регламентом передбачено, що тарифна квота на мед запроваджується з 1 січня 2025 року відповідно до пункту (b) частини 7 статті 4 Регламенту (ЄС) 2024/1392 Європейського Парламенту та Ради від 14 травня 2024 року про тимчасові заходи з лібералізації торгівлі, що доповнюють торговельні поступки, які застосовуються до українських товарів відповідно до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським

⁴¹ Council Implementing Decision (EU) 2024/2149 of 6 August 2024 on establishing the satisfactory fulfilment of the conditions for the payment of the first instalment of the non-repayable financial support and of the loan support under the Ukraine Plan of the Ukraine Facility. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202402149

⁴² Regulation (EU) 2024/792 of the European Parliament and of the Council of 29 February 2024 establishing the Ukraine Facility. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>

⁴³ Commission Regulation (EU) 2024/2166 of 20 August 2024 on the introduction and management of tariff-rate quotas for honey resulting from Regulation (EU) 2024/1392 of the European Parliament and of the Council on temporary trade-liberalisation measures supplementing trade concessions applicable to Ukrainian products under the Association Agreement between the Union and Ukraine. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=OJ:L_202402166

співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони⁴⁴, і застосовується в межах кількісного обмеження, встановленого в Додатку до цього Регламенту.

Для того, щоб скористатися тарифною квотою, продукція повинна відповідати правилам походження продукції, передбаченим Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

Цей Регламент набирає чинності в день його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу» та застосовується до 5 червня 2025 року.

Регламент Комісії (ЄС) 2024/1999 від 19 липня 2024 року про запровадження та управління тарифними квотами на крупи згідно з Регламентом (ЄС) 2024/1392 Європейського Парламенту та Ради про тимчасові заходи з лібералізації торгівлі, що доповнюють торговельні поступки, які застосовуються до українських товарів відповідно до Угоди про асоціацію між ЄС та Україною⁴⁵.

Цей Регламент встановлює, що тарифна квота з номером наказу 09.6707 (крупи, гранули, зерно тощо), яка була призупинена відповідно до пункту (b) частини 1 статті 1 Регламенту (ЄС) 2024/1392, знову вводиться до 31 грудня 2024 року. Регламентом (ЄС) 2024/1392 було запроваджено такі пільгові умови: 1. Застосування системи вхідних цін призупиняється для тих товарів, до яких вона застосовується, як зазначено в Додатку I-A до Угоди про асоціацію. До імпорту цих товарів не застосовуватимуться митні збори; всі тарифні квоти, встановлені відповідно до Додатка I-A до Глави 1 (Скасування мит) Угоди про асоціацію, мають бути призупинені, а товари, що підпадають під ці квоти, мають бути допущені до імпорту в Союз з України без будь-яких митних зборів. 2. Застосування Глави V та статті 24 Регламенту (ЄС) 2015/478 тимчасово призупиняється щодо імпорту походженням з України.

Тарифна квота, встановлена в Додатку до цього Регламенту, запроваджується з 1 січня 2025 року та управляється Союзом відповідно до хронологічного порядку дат прийняття митних декларацій для випуску крупи у вільний обіг. Щоб скористатися тарифною квотою, продукти повинні відповідати правилам походження продуктів, передбаченим у Протоколі I до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

⁴⁴ Regulation (EU) 2024/1392 of the European Parliament and of the Council of 14 May 2024 on temporary trade-liberalisation measures supplementing trade concessions applicable to Ukrainian products under the Association Agreement between the European Union and the European Atomic Energy Community and their Member States, of the one part, and Ukraine, of the other part. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32024R1392>

⁴⁵ Commission Regulation (EU) 2024/1999 of 19 July 2024 on the introduction and management of tariff-rate quotas for groats resulting from Regulation (EU) 2024/1392 of the European Parliament and of the Council on temporary trade-liberalisation measures supplementing trade concessions applicable to Ukrainian products under the Association Agreement between the Union and Ukraine. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401999

Цей Регламент набирає чинності в день його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу» та діятиме до 5 червня 2025 року. Цей Регламент є обов'язковим у повному обсязі й безпосередньо застосовується в усіх державах-членах.

III. Огляд тенденцій розвитку права ЄС

Новообраний Європарламент підтверджує свою рішучу підтримку України⁴⁶.

17 липня новообраним складом Європейського Парламенту прийнято резолюцію на підтримку незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів.

Резолюція містить положення, які закликають:

- активно працювати над збереженням міжнародної підтримки України;
- продовжувати й розширювати політику санкцій проти Росії та Білорусі, здійснювати моніторинг і перегляд її ефективності та впливу, а також систематично вирішувати питання обходу санкцій компаніями, що знаходяться в ЄС, третіми особами і третіми країнами;
- Європейську Комісію внести пропозиції щодо довгострокової фінансової допомоги для відновлення України, ґрунтуючись на досвіді новоствореного інструменту Ukraine Facility.

*Дослідницька служба
Верховної Ради України*

** Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*

⁴⁶ European Parliament. Newly elected Parliament reaffirms its strong support for Ukraine. URL: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20240710IPR22810/newly-elected-parliament-reaffirms-its-strong-support-for-ukraine>